

Klimavennlig industri for framtiden

For lite av næringspolitikken har gitt klimakutt. For lite av klimapolitikken har gitt næringsutvikling. Arbeiderpartiet er industripartiet, og vil samle kreftene rundt industrier som både gir eksportinntekter og som kan lykkes i et klimavennlig samfunn..

Arbeiderpartiet vil bruke naturressursene våre til å skape industri, trygge arbeidsplasser og sikre fremtidens velferd. Over hele landet sikrer industrien gode jobber nært naturressursene. Det betyr store ringvirkninger i lokalsamfunn. Industrien gir store eksportinntekter som sikrer velferden og som blir enda viktigere etter som inntektene fra olje og gass blir mindre dominerende i norsk økonomi.

Industrien er en viktig del av klimaløsningen. Vi må utvikle ny lavutslippsteknologi, utnytte våre naturressurser og i større grad bruker råvarene på nytt til produksjon av nye materialer og produkter.

Skal vi lykkes med industrivekst må Norge bli et mer attraktivt land for industrielle investeringer. Arbeiderpartiet vil at Norge skal være et foretrukket land for industrielle investeringer og et attraktivt vertsland for global lavutslippsteknologi.

Vår verdensledende kompetanse fra olje- og gass er avgjørende for å lykkes også med nye industrielle muligheter.

Arbeiderpartiets industripolitikk står på tre sentrale pilarer:

1. Norge skal være et attraktivt vertsland for framtidsrettet industri
2. Industrien er en viktig del av løsningen på klimaproblemet
3. Ren fornybar energi skal bidra til at vi skaper framtidsrettede og trygge arbeidsplasser i Norge

Norge skal være et attraktivt vertsland for framtidsrettet industri!

Det er kun et sterkt partnerskap mellom det offentlige – stat, kommuner og fylkeskommuner – og næringslivet som vil sørge for at vi griper mulighetene.

Den norske modellen og norske fagarbeidere er et av våre viktigste fortrinn. Høy organisasjonsgrad og et seriøst arbeidsliv er avgjørende for å sikre modellen. Vi må styrke yrkesfagene og gjennomføre en kompetansereform for å sikre kvalifisert arbeidskraft og riktig kompetanse for å støtte opp under en sterk industrivekst.

Arbeiderpartiet vil ha et skatte- og avgiftssystem som stimulerer til arbeid og verdiskaping, styrker norske bedrifter og bidrar til rettferdig fordeling og et bedre miljø. Trygg økonomisk styring er en forutsetning for attraktive rammebetingelser for norske bedrifter.

Staten skal bidra med risikoavlastning og støtteordninger for å sikre framtidsretta industriinvesteringer, og samtidig legge til rette for at de gode ideene sikres mulighet for å kunne utvikles til kommersielle produksjoner. Næringspolitiske virkemidler må i større grad

ivareta industriens behov. Vi må også vurdere nye kapitalvirkemidler og virkemidler for å avlaste risiko for produktinnovasjon i umodne marked.

Det offentlige skal være en aktiv partner og tilrettelegger for industrien. En slik tilnærming skal være gjennomgående i hele den offentlige forvaltningen. Det offentlige skal sørge for klargjorte industriarealer med tilgjengelig og god infrastruktur for rask etablering og utvikling av industri.

Arbeiderpartiet vil offensivt utnytte digitaliseringens muligheter. Vi vil tiltrekke oss fremtidsretta industri, blant annet gjennom å tilrettelegge for digital infrastruktur, regelverk som åpner for å teste ut ny teknologi, forskningssentre for næringsretta digitalisering og nye initiativer for industriell datadeling.

Industrien er en viktig del av løsningen på klimaproblemet!

Industrien er en viktig del av klimaløsningen og en viktig del av sirkulærøkonomien:

Ren og rimelig norsk kraft gjør at produksjon i Norge har et lavt karbonavtrykk. Aluminiumsproduksjonen i Norge har et karbonavtrykk under en fjerdedel av gjennomsnittet globalt. Ettersom verden skal nå klimamålene, vil etterspørselen etter produkter med lite karbonavtrykk øke.

Norges kompetanse og infrastruktur i Nordsjøen gir oss alle forutsetninger for å satse og lykkes med karbonfangst og lagring. I tre av fire av scenarioene til FNs klimapanel spiller denne teknologien en nøkkelrolle.

I Norge har vi mye hav – og vi har mye vind. Norsk flytende havvind kan bli et svært viktig bidrag for å dekke energibehovet og å nå krevende klimamål. Norges sterke posisjon innen olje og gass, maritim og marin industri er et fantastisk utgangspunkt for at Norge kan ta en lederrolle på flytende havvind.

Skogen er en viktig del av bioøkonomien. Industrialisering med skog kan mangedoble norsk verdiskaping sammenlignet med ren råvareeksport. Scenarioene FNs klimapanel bygger på viser at klimamålene forutsetter massiv økning i bruk av biomasse globalt. Bruker vi mer tre som byggemateriale, til å erstatte kull og koks eller til å produsere mer bærekraftig fôr, kan vi kutte store mengder klimagassutslipp.

Norge har en verdensledende maritim klynge som kan sikre både utslippskutt, nye arbeidsplasser og eksportinntekter. Mot 2050 skal internasjonal skipsfart kutte 50% av utslippene, mens flåten skal øke med 30%. For å lykkes med det kreves stor teknologiutvikling og flåtefornyelse.

Arbeiderpartiet vil:

- At norsk industriproduksjon skal være karbonnøytral innen 2050.
- Sette mål for økt karbonproduktivitet i industrien i tråd med OECDs anbefalinger

- At CO2-kompensasjonsordningen videreføres på dagens nivå, med minst 75 pst. kompensasjon også etter 2020.
 - At Norge skal gå foran og sørge for investeringsbeslutning for fullskala karbonfangst og -lagring i 2020 og legge til rette for og bidra til å utvikle et marked for transport og lagring av CO2 på norsk sokkel.
 - Ha et program for fullskala karbonfangst og -lagring hvor det tas investeringsbeslutning senest i 2020 og hvor grunnlaget er minst to prosjektanlegg.
 - Utrede en CO2-refusjonsordning med skattefradrag for deponert CO2
 - At det utvikles nye produksjonsmetoder og bruksområder for hydrogen blant annet ved å starte et program for utvikling av hydrogen basert på norsk naturgass.
-
- Åpne flere områder for vindproduksjon til havs, slik at Norge kan bli en stor produsent av flytende havvind med konkurransedyktige aktører i hele verdikjeden.
 - Utarbeide et tydelig veikart for utvikling av havvind i Norge slik at norsk sokkel har en kapasitet på 3GW på norsk sokkel innen 2030.
 - Ta initiativ til et Nordsjøsamarbeid for utvikling av en langsiktig forvaltningsplan for havvind, med tanke på eksport til Europa.
 - Innen 2030 skal norske selskaper ha en ambisjon om 10% markedsandel av den globale omsetningen i havvindmarkedet, og en omsetning på 50 mrd kroner (mot 5% i dag).
 - I Storbritannia har havvindnæringen forpliktet seg til å bygge en sterkere britisk leverandørkjede, med nasjonalt innhold i leveransene på 60% innen 2030. Arbeiderpartiet etterlyser en lignende forpliktelse i Norge, og vil bruke Miljøteknologiordningen og Enova til å tilrettelegge for målrettede satsinger for leverandørindustrien.
 - Legge til rette for utslippsreduksjoner i olje- og gassindustrien ved at elektrisitetsproduksjon med gassturbiner offshore kan erstattes av havvind
Gi statnett ansvar for å utvikle og drifte et fremtidig offshore strømnnett i Nordsjøen for å bidra til elektrifisering av oljevirkksomheten ved bruk av havvind
 - Sørge for et ambisiøst og klimavennlig hjemmemarked for maritim næring, også gjennom krav og offentlige innkjøp
 - At olje- og gasselskapene skal bruke sin innkjøpsmakt og kreve lavutslippsteknologi på offshoreflåten fra 2025, og nullutslippsteknologi fra 2040.
 - Legge til rette for flåtefornyelse i nærskipflåten blant annet gjennom å etablere en toppfinansieringsordning i GIEK og en vrakpantordning
-
- At Norge skal utvikle ny industriproduksjon og nye verdikjeder som baserer seg på bioressurser fra hav, jord og skog.
 - Sørge for bedret tilgang til risikokapital for større industriprosjekter innen skog- og trenæringen
 - Sikre at skog og naturressurser fortrinnsvis prioriteres til utvikling av industri i Norge.

- Styrke den næringsrettede forskningen for å utnytte fornybare ressurser fra jord og skog til industriutvikling
- Legge til rette for reduserte utslipp blant annet ved bruk av fornybare materialer i nye bruer, anlegg og bygg
- Stimulere etterspørselen og overgangen til fornybare produkter gjennom krav i offentlige innkjøp, merkeordninger, kunnskapsutvikling og langsiktige opptrappingsplaner

Ren fornybar energi fra Norge skal bidra til at vi skaper framtidsrettede og trygge arbeidsplasser i Norge!

Norge har tjent godt på vannkraft, og inntektene fra vannkraften skal også fremover komme vanlige folk til gode fordi stat og kommune er de største eierne av kraftselskapene i Norge. Inntektene fra fellesskapets ressurser skal gå til fellesskapsgoder som skole, sykehus og eldreomsorg. Det krever offentlig styring. Norsk industri vil være tjent med et mer effektivt kraftmarked, forutsigbare rammebetingelser og god forsyningssikkerhet. Dette er et viktig bidrag for å sikre konkurransekraften for industrien.

Arbeiderpartiet ønsker utbygging av ny energi i Norge, også vindkraft på land. Der det oppstår utfordringer med naturinteresser eller andre næringer må det løses i hvert enkelt tilfelle. Kommunens syn må tillegges stor vekt.

Arbeiderpartiet vil:

- Sørge for at norsk kraft fremdeles er et konkurransefortrinn for norsk industri.
- Hindre at norsk industri tvinges til å kjøpe opprinnelsesgarantier
- Be Statnett om å lage en tariffmodell slik at industriens kostnadsandel på en objektiv og etterrettelig måte reflekterer de kostnader den faktisk påfører nettet
- Sørge for en likeverdig nettariff for store forbrukere med høy brukstid (SFHB), uavhengig av om elektrisitet hentes fra regional- eller sentralnettet
- Statnett som systemansvarlig i det norske kraftsystemet skal eie og drifte alle mellomlandsforbindelser
- Det skal ikke gis nye konsesjoner til utenlandskabler før det er innhentet tilstrekkelig erfaringer fra driften av de kablene som nå er under bygging til Tyskland og Storbritannia.
- Det offentlige eierskap til norske vannkraftressurser skal ligge fast, og minst to tredjedeler skal være offentlig eid.
- Se på rammevilkårene for vannkraftindustrien med mål om å legge til rette for oppgradering og utviding av eksisterende vannkraftverk

Videre utvikling av olje- og gassindustrien

Hovedmålet for petroleumspolitikken har siden starten i 1969 vært å legge til rette for lønnsom produksjon av olje og gass i et langsiktig perspektiv, og at verdiskapningen skule komme hele landet til gode. Norsk petroleumspolitik har vært en stor suksess, i at vi har unngått de fleste av de problemene de aller fleste råvareøkonomier historisk har opplevd. Gjennom tydelig, sosialdemokratisk politikk har Norge lyktes i å konvertere brorparten av oljereservene til investeringer gjennom Statens pensjonsfond utland, overskuddet er faset gradvis inn i økonomien for å unngå overoppheting, og vi har bygget verdensledende kompetansemiljøer.

Norge har samtidig lyktes med å ta vare på viktige kvaliteter som små forskjeller, høy tillitt og høy organisasjonsgrad på tross av økende velstand. Vi har anlagt en svært høy standard på helse, miljø og sikkerhet i petroleumspolitikken.

Verden vil ha et voksende behov for energi. Det er avgjørende at det meste av veksten skjer gjennom utviklingen av fornybare energiresurser. Norge har mulighet til å bidra med teknologi og industrielle løsninger for utvikling og bruk av fornybare energiresurser i voksende økonomier. Her ligger også store muligheter for norsk eksport-industri.

Klimaproblemet er vår tids største utfordring. Hvis vi ikke lykkes med å kraftig redusere de globale utslippene de neste tiårene, vil verden oppleve dramatiske og uoversiktlige endringer. Samtidig er dette endringer som gir en unik mulighet for å bygge morgendagens næringsliv. Skal vi nå målene i Paris-avtalen, samtidig som vi utvikler Norge som klimanøytralt samfunn innen 2030, må vi kutte drastisk i utslipp av klimagasser.

Å bli karbonnøytral betyr ikke at vi ikke vil ha noen utslipp, men at de ikke må være større enn det vi klarer å kompensere for med naturlig eller industriell karbonbinding. Følgelig må bruken av fossilt brensel ned. Det vil være bruk for hydrokarboner i overskuelig framtid. Først i en overgangsfase fra kull til fornybar energi, der norsk gass vil være viktig for Europa, også sikkerhetspolitisk. Deretter som råvare i petrokjemisk industri og som innsatsfaktor i en moderne sirkulærøkonomi, selv etter at man har gått bort fra petroleum som energikilde.

Vi vil legge til rette for fortsatt aktivitet og verdiskaping fra petroleumsvirksomheten. Norske gass kan bidra til at land i Europa reduserer avhengigheten av kull, og letter overgangen til fornybare energikilder. Vi vil sikre oljenæringen forutsigbare rammebetingelser som gjør det mulig å opprettholde kompetanse og gjøre langsiktige investeringer. Dette vil styrke industriens muligheter til å redusere utslipp. Vår industrielle kompetanse i olje- og gassnæringen er en avgjørende ressurs for å utvikle nye næringer, slik vi har erfart med utviklingen av hav-vind-industrien.

Endringene som er igang, stiller utfordrende krav til prioritering på nasjonalt, regionalt og lokalt nivå. Norge er en energinasjon med store ubrukte fornybare energiresurser både på land og til havs. Disse må utnyttes i et internasjonalt teknologi-, miljø- og klimaperspektiv. Teknologikompetansen som er utviklet gjennom olje- og gassvirksomheten videreutvikles slik at utslipp fra norsk sokkel reduseres. Teknologikompetansen må overføres og utnyttes i en raskt voksende fornybar industri.

Arbeiderparti vil:

- Ha en fortsatt satsing på olje- og gassnæringen i Norge, med et økt fokus på bærekraftig produksjon.
- At Norge skal satse videre på karbonfangst og -lagring (CCS), og ta en ledende rolle i teknologiutviklingen ved å prioritere et program for fullskala CCS, og finne lagringsplass for CO₂ i Nordsjøen.
- Tilrettelegge for et norsk marked for ny maritim energiteknologi, herunder offshore vindkraft, med testsentre og energiparker til havs for å gi vår næring et forsprang ovenfor de internasjonale konkurrentene
- Bruke offentlige fondsmidler til å investere i testprosjekter og bedrifter som satser innen ny energiteknologi
- Opprettholde letefusjonsordningen på dagens nivå for å ivareta leteaktiviteten på norsk sokkel
- at norsk sokkel skal bli helt utslippsfri, og at myndighetene og industrien sammen setter en tidsfrist for når det kan skje.

Havområdene Nordland VI, Nordland VII og Troms II er sårbare havområder, og fortsatt usikkerhet rundt konsekvensutredning av olje- og gass-virkksomheten står i veien for å utvikle andre næringer i områdene. Arbeiderpartiet vil derfor ikke gå inn for konsekvensutredning av petroleumsaktivitet av Nordland VI, VII og Troms II.

Arbeiderpartiet går inn for utvikling av andre næringer i disse havområdene, herunder fiskerier, reiseliv og utvikling av fornybare ressurser.